

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 11C/33/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4313213835
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Petříková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2021:4313213835.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice, sudkyňou JUDr. Martinou Petříkovou, v spore žalobkyne: Y. zast.: 1/ JUDr. Edita Tomková, advokátka, so sídlom Bratislava, Karadžičova 7, 2/ Záhoraková & Partners, s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Bratislava, Krasovského 13, proti žalovanej: C. zast.: JUDr. Milena Štaudnerová, advokátka, so sídlom Mochovce, o zaplatenie sumy 100 € s prísl., takto

rozhodol:

I. Súd žaloby **z a m i e t a**.

II. Žalovanej **p r i z n á v a** voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou, doručenu súdu dňa 16.7.2013, vedenou pod sp. zn. 11C/33/2014, sa žalobkyňa voči žalovanej domáhala zaplatenia sumy 100 € s príslušenstvom a náhradu trov konania. Ako uviedla, dňa 18.10.2010 uzavrela žalobkyňa so žalovanou písomnú Zmluvu o pôžičke peňazí vo výške 15.000 € na dobu 60 mesiacov. Žalovaná sa zaviazala splácať túto pôžičku žalobkyni v pravidelne sa opakujúcich 60 splátkach vo výške 250 € mesačne, vždy najneskôr v posledný deň kalendárneho mesiaca, úhradou na osobný účet žalobkyne. Žalovaná žalobkyni neuhradila ani jednu splátku, na opakované výzvy žalobkyne nereagovala a sama neprejavila vôľu dlžnú sumu vrátiť. V zmysle čl. I. ods. 6 Zmluvy si žalobkyňa uplatňuje zmluvnú pokutu vo výške 100 €, keďže žalovaná neuhradila splátku za október 2010 vo výške 250 € do 31.10.2010, vznikla dňa 01.11.2010 žalovanej povinnosť na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 100 € a dňa 02.11.2010 sa žalovaná dostala do omeškania so zaplatením zmluvnej pokuty a žalobkyňa si týmto dňom uplatňuje aj zákonný úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 100 € od 02.11.2010 do zaplatenia a náhradu trov konania.

2. Žalobou, doručenu súdu dňa 23.10.2013, vedenou pod sp. zn. 12C/5/2014, sa žalobkyňa voči žalovanej domáhala zaplatenia sumy 100 €. Svoj návrh odôvodnila tým, že dňa 18.10.2010 uzavrela žalobkyňa so žalovanou písomnú Zmluvu o pôžičke peňazí vo výške 15.000 € na dobu 60 mesiacov. Žalovaná sa zaviazala splácať túto pôžičku žalobkyni v pravidelne sa opakujúcich 60 splátkach vo výške 250 € mesačne, vždy najneskôr v posledný deň kalendárneho mesiaca, úhradou na osobný účet žalobkyne. Keďže žalovaná žalobkyni neuhradila ani jednu splátku, na opakované výzvy žalobkyne nereagovala a sama neprejavila vôľu dlžnú sumu vrátiť. V zmysle čl. I. ods. 6 Zmluvy si žalobkyňa uplatňuje zmluvnú pokutu vo výške 100 €, keďže žalovaná neuhradila splátku za september 2011 vo výške 250 € do 31.9.2011, vznikla dňa 01.10.2011 žalovanej povinnosť na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 100 € a dňa 02.10.2011 sa žalovaná dostala do omeškania so zaplatením zmluvnej pokuty a žalobkyňa si týmto dňom uplatňuje aj zákonný úrok z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 100 € od 02.10.2011 do zaplatenia a náhradu trov konania.

3. Žalobou, doručenu súdu dňa 16.10.2013, vedenou pod sp. zn. 12C/27/2014, sa žalobkyňa voči žalovanej domáhala zaplattenia sumy 100 €. Svoj návrh odôvodnila tým, že dňa 18.10.2010 uzavrela žalobkyňa so žalovanou písomnú Zmluvu o pôžičke peňazí vo výške 15.000 € na dobu 60 mesiacov. Žalovaná sa zaviazala splácať túto pôžičku žalobkyňi v pravidelne sa opakujúcich 60 splátkach vo výške 250 € mesačne, vždy najneskôr v posledný deň kalendárneho mesiaca, úhradou na osobný účet žalobkyne. Keďže žalovaná žalobkyňi neuhradila ani jednu splátku, na opakované výzvy žalobkyne nereagovala a sama neprejavila vôľu dlžnú sumu vrátiť. V zmysle čl. I. ods. 6 Zmluvy si žalobkyňa uplatňuje zmluvnú pokutu vo výške 100 €, keďže žalovaná neuhradila splátku za február 2011 vo výške 250 € do 28.2.2011, vznikla dňa 01.03.2011 žalovanej povinnosť na zaplattenie zmluvnej pokuty vo výške 100 € a dňa 02.03.2011 sa žalovaná dostala do omeškania so zaplattením zmluvnej pokuty a žalobkyňa si týmto dňom uplatňuje aj zákonný úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 100 € od 02.03.2011 do zaplattenia a náhradu trov konania.

4. Žalobou, doručenu súdu dňa 16.10.2013, vedenou pod sp. zn. 16C/6/2014, sa žalobkyňa voči žalovanej domáhala zaplattenia sumy 100 €. Svoj návrh odôvodnila tým, že dňa 18.10.2010 uzavrela žalobkyňa so žalovanou písomnú Zmluvu o pôžičke peňazí vo výške 15.000 € na dobu 60 mesiacov. Žalovaná sa zaviazala splácať túto pôžičku žalobkyňi v pravidelne sa opakujúcich 60 splátkach vo výške 250 € mesačne, vždy najneskôr v posledný deň kalendárneho mesiaca, úhradou na osobný účet žalobkyne. Keďže žalovaná žalobkyňi neuhradila ani jednu splátku, na opakované výzvy žalobkyne nereagovala a sama neprejavila vôľu dlžnú sumu vrátiť. V zmysle čl. I. ods. 6 Zmluvy si žalobkyňa uplatňuje zmluvnú pokutu vo výške 100 €, keďže žalovaná neuhradila splátku za január 2011 vo výške 250 € do 31.1.2011, vznikla dňa 01.02.2011 žalovanej povinnosť na zaplattenie zmluvnej pokuty vo výške 100 € a dňa 02.02.2011 sa žalovaná dostala do omeškania so zaplattením zmluvnej pokuty a žalobkyňa si týmto dňom uplatňuje aj zákonný úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 100 € od 02.02.2011 do zaplattenia a náhradu trov konania.

5. Žalobou, doručenu súdu dňa 16.10.2013, vedenou pod sp. zn. 16/23/2014, sa žalobkyňa voči žalovanej domáhala zaplattenia sumy 100 €. Svoj návrh odôvodnila tým, že dňa 18.10.2010 uzavrela žalobkyňa so žalovanou písomnú Zmluvu o pôžičke peňazí vo výške 15.000 € na dobu 60 mesiacov. Žalovaná sa zaviazala splácať túto pôžičku žalobkyňi v pravidelne sa opakujúcich 60 splátkach vo výške 250 € mesačne, vždy najneskôr v posledný deň kalendárneho mesiaca, úhradou na osobný účet žalobkyne. Keďže žalovaná žalobkyňi neuhradila ani jednu splátku, na opakované výzvy žalobkyne nereagovala a sama neprejavila vôľu dlžnú sumu vrátiť. V zmysle čl. I. ods. 6 Zmluvy si žalobkyňa uplatňuje zmluvnú pokutu vo výške 100 €, keďže žalovaná neuhradila splátku za marec 2011 vo výške 250 € do 31.03.2011, vznikla dňa 01.04.2011 žalovanej povinnosť na zaplattenie zmluvnej pokuty vo výške 100 € a dňa 02.04.2011 sa žalovaná dostala do omeškania so zaplattením zmluvnej pokuty a žalobkyňa si týmto dňom uplatňuje aj zákonný úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 100 € od 02.04.2011 do zaplattenia a náhradu trov konania.

6. Súd v predmetných konaniach najskôr rozhodol platobnými rozkazmi, proti ktorým podala v zákonnej lehote odôvodnený odpor žalovaná.

7. Žalovaná v odporoch namietala, že si sumu 15.000 € ani žiadnu inú sumu od žalobkyne nikdy nepožičala a zmluvu o pôžičke peňazí zo dňa 18.10.2010 na sumu 15.000 € nepodpísala. Až do doručenia platobného rozkazu nemala vedomosť o tom, že by takáto zmluva existovala. Túto zmluvu o pôžičke peňazí považovala za falzifikát, a teda žalobkyňi z takejto zmluvy nikdy nemohla vzniknúť pohľadávka. A tak mala za to, že platobný rozkaz bol vydaný na neexistujúcu pohľadávku. V dôsledku týchto skutočností sa žalovaná dňa 04.12.2012 dostavila na Okresné riaditeľstvo PZ, odbor kriminálnej polície, oddelenie ekonomickej kriminality v Leviciach, kde podala trestné oznámenie o skutočnostiach, ktoré nasvedčujú tomu, že bol voči jej osobe spáchaný trestný čin podvodu. Číslo vyšetrovacieho spisu je ORP-895/OEK-LV-2012. Tiež dňa 10.09.2013 podala na Generálnu prokuratúru SR hromadné trestné oznámenie súvisiace s vyššie uvedenou prejednávanou vecou. Generálna prokuratúra SR odstúpila vec na Okresné riaditeľstvo PZ v Čadci, kde je vedená pod ČVS: ORP-557/OEK-CA-2013. Vo vyššie uvedenej veci je na Okresnom súde Levice vedené aj konanie pod sp. zn. 13C/258/2012, v ktorom si žalobkyňa uplatňuje istinu vo výške 15.000 € s príslušenstvom. V tejto veci doposiaľ nebolo rozhodnuté, preto žiadala aj o prerušenie konania, ako aj uplatnený nárok považovala za neopodstatnený v celom rozsahu.

8. K odporu žalovanej zaujala stanovisko žalobkyňa a uviedla, že tvrdenie žalovanej, že si nikdy nepožičala sumu 15.000 € ani žiadnu inú sumu od žalobkyne a že predmetnú zmluvu nikdy nepodpísala, je nepravdivé a účelové. Žalovaná vlastnoručne podpísala predmetnú zmluvu v dvoch origináloch hneď potom, ako si od žalobkyne osobne prevzala finančnú hotovosť 15.000 €. Taktiež nebolo pravdivé tvrdenie, že žalovaná až do doručenia platobného rozkazu nemala vedomosť o existencii tejto zmluvy, nakoľko po jej podpísaní oboma zmluvnými stranami, si žalovaná prevzala jeden z originálov, ktorým disponovala. Skutočnosť, že žalovaná od žalobkyne osobne prevzala celú finančnú hotovosť vo výške 15.000 eur, zmluvu vlastnoručne podpísala a prevzala jeden originál tejto zmluvy, môže byť kedykoľvek preukázané viacerými hodnovernými svedeckými výpoveďami. Pokiaľ išlo o tvrdenie žalovanej, že zmluvu považuje za falzifikát, toto tvrdenie bolo vyvrátené znaleckým dokazovaním zmluvy. Ohľadom trestného oznámenia uviedla, že žalobkyňa uzavrela so žalovanou zmluvu o pôžičke až v roku 2010.

9. Žalovaná podala v jednotlivých konaniach návrhy na prerušenie konania a dôvodila tým, že na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 13C/258/2010 je vedené konanie proti žalovanej o zaplatenie 15.000 €, v ktorom sa rieši zásadná otázka existencie dlhu. Do vyriešenia tejto otázky nie je zrejmé, či je žalovaná s plnením v omeškaní, odkedy je v omeškaní a s akou výškou dlhu, a tiež ani to, či došlo k porušeniu zmluvných podmienok, za ktoré by patrila žalobkyňi zmluvná pokuta. Paralelne prebieha aj konanie pred okresným riaditeľstvom Policajného zboru, Odbor kriminálnej polície v Leviciach, ČVS: ORP-895/OEK-LV-2012, v ktorom žalovaná vystupuje ako poškodená trestným činom podvodu.

10. Súd po zistení, že konanie vedené na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 13C/258/2012 nie je právoplatne skončené, súd prerušil konania do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 13C/258/2012.

11. Uzneseniami č.k. 11C/33/2014-141 zo dňa 12.7.2019, č.k. 12C/5/2014-111 zo dňa 12.7.2017, č.k. 12C/27/2014-103 zo dňa 12.7.2019, č.k.16C/6/2014-115 zo dňa 12.7.2019 a č.k. 16C/23/2014-64 zo dňa 12.7.2019 súd rozhodol o pokračovaní v prerušených konaniach po zistení, že vec pod sp. zn. 13C/258/2012 bola dňa 23.5.2019 právoplatne skončená rozsudkom.

12. Súd predmetné konania pod sp. zn. 11C/33/2014, 12C/27/2014, 16C/6/2014, 16C/23/2014 a 12C/5/2014 uznesením č.k. 11C/33/2014-147 zo dňa 17.10.2019 spojil na spoločné konanie z dôvodu hospodárnosti, týkajú sa tých istých strán a uplatňujú sa v nich nároky z rovnakej zmluvy o pôžičke.

13.1. Z rozsudku tunajšieho súdu č.k. 13C/258/2012-721 zo dňa 19.01.2017 bolo zistené, že dňa 18.10.2010 v Čadci uzatvorila žalobkyňa so žalovanou Zmluvu o pôžičke peňazí a dohodli sa, že veriteľka dňom podpísania zmluvy požičala dlžníčke finančnú sumu 15.000 €. Dlžníčka sa zaviazala splácať poskytnutú finančnú pôžičku veriteľke v pravidelne sa opakujúcich 60 splátkach vo výške 250 € a to mesačne, vždy najneskôr v posledný deň kalendárneho mesiaca. Za úhradu splátky pôžičky sa považoval deň jej faktického pripísania na bankový účet veriteľa. Účastníci zmluvy sa dohodli, že uvedená finančná pôžička bude bezúročná. Prvú splátku pôžičky uhradí dlžníčka najneskôr dňa 31.10.2010, poslednú splátku pôžičky uhradí najneskôr dňa 31.10.2015. Doba pôžičky dohodnutá medzi účastníkmi začala plynúť dňom podpisu tejto zmluvy a faktickým hotovostným prevzatím finančnej pôžičky dlžníčkou, ktoré podpisom tejto zmluvy dlžníčka plne potvrdzuje. Dlžníčka sa pri nedodržaní termínu splatnosti ktorejkoľvek zo splátok pôžičky plne zaväzuje zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 100 eur za každú oneskorenú splátku pôžičky splatnú ku dňu jej splatnosti, pričom nárok na vyplatenie zmluvnej pokuty vzniká ihneď na druhý deň po termíne splatnosti každej oneskorenej splátky pôžičky. V prípade, ak dlžník nedodrží termín ktorejkoľvek splátky, stráca výhody splátok a veriteľ je oprávnený žiadať zaplatenie celej zostávajúcej sumy naraz. Žalovaná mala zaplatiť prvú splátku dňa 31.10.2010 a poslednú dňa 31.05.2015. Žalovaná dňa 18.10.2010 podpísala zmluvu o pôžičke, pričom podpisom zmluvy o pôžičke potvrdila prevzatie peňažných prostriedkov. Ku dňu podania žaloby v konaní 13C/258/2012 t.j. ku dňu 11.05.2012 žalovaná nezaplatila ani jednu splátku, preto stratila výhodu splátok a žalobkyňa bola oprávnená žiadať o splatenie celej zostávajúcej sumy naraz.

13.2. Súd vo veci samej rozhodol rozsudkom zo dňa 19. 01. 2017 č.k. 13C/258/2012-721 tak, že návrh žalovanej na prerušenie konania zo dňa 16.02.2016 zamietol, návrh žalobkyne na spojenie vecí zo dňa 18. 01. 2017 zamietol, žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňi 15000 €, do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku, žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňi istinu vo výške 100 € s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 100 € od 02.04.2012 do zaplatenia, všetko do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku, žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňi istinu vo výške 100 € s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 100 € od 02.12.2010 až do zaplatenia,

všetko do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku, žalovanej uložil tiež povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 80,45 € pozostávajúcu z úroku z omeškania 9 % ročne zo sumy 250 € od 01.02.2011 do 10.05.2012, z úroku z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 250 € od 01.03.2011 do 10.05.2012, z úroku z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 250 € od 01.04.2011 do 10.05.2012, všetko do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku a posledným výrokom žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná, v dôsledku čoho Krajský súd v Nitre ako odvolací súd rozsudkom zo dňa 07.05.2019 č.k. 7Co/341/2017-991 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku (I.), ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh žalovanej na prerušenie konania zo dňa 16. 02. 2016 a vo vyhovujúcich výrokoch (III., IV., V., VI.), ako aj vo výroku o trovách konania (VII.) potvrdil a žalobkyni priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Dôvodil tým, že po preskúmaní obsahu spisu a zopakovaní dokazovania na odvolacom pojednávaní dospel k jednoznačnému záveru, že súd prvej inštancie vec po právnej stránke správne posúdil a svoje rozhodnutie aj správne a v dostatočnom rozsahu odôvodnil, jeho argumentácia je vecne správna, objektívna a presvedčivá.

13.3. Na doplnenie v bode 9.1 odvolací súd uviedol, že zmluva o pôžičke peňazí má charakter reálnej (nielen konsenzuálnej) zmluvy. To znamená, že k vzniku právneho vzťahu k pôžičke je potrebné odovzdanie veci dlžníkovi. Ak sa tak nestane, medzi zmluvnými stranami právny vzťah k pôžičke nevznikne (napr. rozsudok NS SR z 30. 06. 2010, sp. zn. 3Cdo 325/2009), a to aj keby všetky náležitosti tohto právneho úkonu (vrátane náležitostí vôle) boli dané. V prejednávanej veci bolo preto pre posúdenie otázky platnosti zmluvy o pôžičke nevyhnutné zistiť, či došlo k jej poskytnutiu - odovzdaniu peňazí. Dôkazné bremeno spočívalo na žalujúcom veriteľovi. V spore o vrátenie požičanej sumy má teda veriteľ bremeno tvrdenia, že so žalovaným dlžníkom uzavrel zmluvu o pôžičke, žalovanému poskytol finančné prostriedky a žalovaný nezaplatil dlh riadne a včas. Túto skutočnosť môže veriteľ preukázať písomnou zmluvou o pôžičke alebo dlžobným úpisom, ktorým sa dlžník zaviazal na majetkové plnenie druhovo určených vecí, spravidla peňazí. Ak veriteľ nemá takúto písomnosť k dispozícii alebo ak je písomný doklad neúplný (chýbajú mu podstatné náležitosti), musí poskytnutie pôžičky preukázať inými dôkaznými prostriedkami (napr. svedkami). Ak sú tieto skutočnosti preukázané, potom veriteľ uniesol dôkazné bremeno (rozsudok NS ČR zo 16. 01. 2002, sp. zn. 25Cdo 98/2000). Zaviazanie dlžníka na plnenie súdom bude teda závisieť od úspechu dokazovania. Na druhej strane, i v prípade existencie listín preukazujúcich poskytnutie pôžičky môže dlžník v spore namietat' neexistenciu dlhu alebo jej výšku. Dôkazné bremeno o existencii právnej skutočnosti, ktorá mala za následok zánik dlhu celom alebo sčasti, spočíva na dlžníkovi. Okrem toho v bode 9.2 dodal, že ak zmluva o pôžičke obsahuje vyhlásenie dlžníka, že prevzatie pôžičky od veriteľa potvrdzuje svojím podpisom na zmluve (o pravosti podpisov zmluvných strán na zmluve pritom nie je namieste pochybovať, lebo boli úradne overené), odporuje pravidlám logického myslenia uveriť bez ďalšieho obrane dlžníka, že predmet pôžičky od veriteľa neprevzal, resp. vyvodzovať, že zmluva o pôžičke opatrená overenými podpismi účastníkov nie je dostatočným dôkazom na preukázanie opaku. Účastníkom občianskoprávných zmluvných vzťahov by malo byť naopak umožnené spoľahnúť sa na to, že celkom zrejmy obsah ich zmluvných dohôd nemožno vyvrátiť na základe jeho jednoduchého popretia zo strany účastníka, ktorý nechce niesť následky porušenia povinnosti zo zmluvného vzťahu (rozsudok NS ČR z 21. 06. 2012 sp. zn. 33Cdo 2547/2011).

13.4. S poukazom na uvedené, ako aj vykonané dokazovanie mal odvolací súd za preukázané, že v danej veci strany sporu uzavreli písomnú zmluvu o pôžičke, v ktorej žalovaná svojím podpisom potvrdila prevzatie peňažných prostriedkov, čo je priamo uvedené v článku I bod 5 zmluvy o pôžičke. Z uvedeného vyplývalo, že žalobkyňa ako veriteľ uniesla v konaní dôkazné bremeno tvrdenia, že k uzavretiu zmluvy o pôžičke došlo, a že dlžníkovi predmet pôžičky odovzdala, pričom žalovaná predmet pôžičky riadne a včas nevrátila. Odovzdanie predmetu pôžičky - sumy 15.000 € bolo v konaní potvrdené aj výpovedami svedkov Janky Zimanovej a Vladimíra Gajdičiara, ktorí boli prítomní pri uzatváraní pôžičky a zhodne vypovedali o jej priebehu. Keďže žalobkyňa v konaní preukázala, že došlo k reálnemu kontraktu - odovzdaniu peňazí, dôkazné bremeno následne spočívalo na žalovanej, ktorá mala v konaní preukázať svoje tvrdenia o tom, že nepodpísala uvedenú zmluvu o pôžičke a neprevzala od žalobkyne sumu 15.000 €.

13.5. Následne sa odvolací súd stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, že v tomto smere žalovaná neprodukovala žiadne dôkazy vo svoj prospech. Znaleckým dokazovaním vykonaným v trestnom konaní (ZP č. 334/2013 zo dňa 05. 12. 2013) sa preukázala práve tá skutočnosť, že podpis na zmluve o pôžičke

patri žalovanej a ďalším znaleckým posudkom skutočnosť, že žalovaná podpísala zmluvu po vytlačení jej textu. Navyše tvrdenia žalovanej sa rôznili, keď najskôr v podanom odbore uvádzala, že nikdy so žalobkyňou nepodpísala zmluvu o pôžičke na sumu 15.000 €, neskôr uviedla, že žalobkyňa podpísala zmluvu o pôžičke na sumu 5.000 €, ktorú však nevedela predložiť. Tvrdenie, že žalovaná nikdy od žalobkyne neprevzala sumu 5.000 € a ani sumu 15.000 € preukázať nevedela. Žalovaná v celom konaní poukazovala najmä na osobu Vladimíra Gajdičiara a jeho konanie v súvislosti s ďalšími osobami, ako aj na trestné oznámenie a obžalobu v konaní sp. zn. 35T/100/2013, jeho písomné prejavy, mailovú komunikáciu, sms správy, zápisnice a rozsudky príslušných súdov. Odvolací súd však v tomto rozsahu konštatoval, že žiaden z týchto dôkazov sa bezprostredne netýkal predmetného sporu a poskytnutia pôžičky medzi žalobkyňou a žalovanou, pretože veriteľom bola žalobkyňa a nie E.. V danom spore E. vystupoval len ako svedok a aj v prípade, že by súd nebral do úvahy jeho svedeckú výpoveď, bolo potrebné konštatovať, že žalobkyňa písomnou zmluvou o pôžičke dostatočne preukázala prevzatie žalovanej sumy. Tvrdenie žalovanej, že istotne si nikdy žiadne peniaze od E. ani od jeho príbuzných nepožičala, zostalo iba tvrdením, ktoré nebolo zo strany žalovanej preukázané. Námietku žalovanej, že žalobkyňa nepreukázala svoju solventnosť, pretože stav svojho účtu preukazovala ku dňu 30. 06. 2016, bola tiež vyhodnotená ako neopodstatnená, pretože zo spisu vyplývalo, že žalobkyňa preukázala svoju solventnosť aj výpisom z účtu ku dňu 30.09.2010, na ktorom sa nachádzala suma 17.854,19 €.

14. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

15. Zmluva o pôžičke je neformálnou, ale reálnou zmluvou (kontraktom), ktorá vyžaduje odovzdanie predmetu pôžičky (peňazí) veriteľom dlžníkovi, a to buď bezhotovostným spôsobom na účet dlžníka, alebo odovzdaním krátkou cestou.

16. V prejednávanej veci mal súd preukázané, že dňa 18.10.2010 žalobkyňa uzavrela so žalovanou platnú zmluvu o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 13C/258/2012 uniesla dôkazné bremeno tvrdenia, že k uzavretiu zmluvy o pôžičke ako aj k odovzdaniu peňazí došlo. V článku I. bod 6 zmluvy o pôžičke si strany sporu dohodli, že ak sa dlžník, žalovaná dostane do omeškania a nedodží termín splatnosti ktorejkoľvek zo splátok pôžičky, je povinná zaplatiť veriteľovi, žalobkyňi zmluvnú pokutu vo výške 100 € za každú oneskorenú splátku pôžičky ku dňu jej splatnosti.

17. Žalovaná neuhradila žalobkyňi ani jednu splátku. Žalovaná mala podľa článku I. bod 2 zmluvy o pôžičke poskytnutú pôžičku splatiť v 60 opakujúcich sa splátkach vo výške 250 € mesačne vždy najneskôr v posledný deň kalendárneho mesiaca, úhradou na osobný účet č.ú. 2035727153/0200, VS: 2010101801, vedený vo VÚB, a.s.

18. Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

19. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

20. Zmluvná pokuta upravená v § 544 a § 545 Občianskeho zákonníka plní prevenčnú (čelí porušeniu povinnosti), ďalej plní reparačnú (uhradovaciu) funkciu a sankčnú funkciu (predstavuje sankciu pre toho, kto porušil povinnosť). Závazok z dohody o zmluvnej pokute má akcesorickú povahu, existencia a dôsledky sa viažu na existenciu hlavného záväzkového vzťahu medzi dlžníkom a veriteľom. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalovaná porušila svoju zmluvnú povinnosť pôžičku splácať, pričom pre prípad porušenia tejto povinnosti bola medzi stranami sporu písomne dohodnutá zmluvná pokuta podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

21. Súd rozhodol rozsudkom dňa 22.01.2020, ktorým podaným žalobám v celom rozsahu vyhovel. Poukázal na to, že zmluvná pokuta bola dohodnutá písomne, obsahovala označenie zmluvných strán (dlžník a veriteľ), bola jednoznačne špecifikovaná zmluvná povinnosť, na porušenie ktorej zmluvná pokuta bola dojednaná ako peňažná pokuta, pričom bola dojednaná aj jej výška 100 € za omeškание tej ktorej splátky zo zmluvnej pokuty 100 € od 02.12.2010 až do zaplatenia. Žalovaná mala splátku

vo výške 250 € za mesiac október 2010 uhradiť do 31.10.2010. Termín splatnosti nedodrжала a preto dňa 01.11.2010 žalovanej vznikla povinnosť zaplatiť dohodnutú zmluvnú pokutu vo výške 100 €. Dňom 2.11.2010 sa žalovaná dostala do omeškania, čomu korešponduje nárok žalobkyne na zaplataenie 9 % ročného úroku z omeškania zo sumy 100 € od 2.11.2010 až do zaplataenia. Žalovaná mala splátku vo výške 250 € za mesiac september 2011 uhradiť do 30.9.2011. Termín splatnosti nedodrжала a preto dňa 01.10.2011 žalovanej vznikla povinnosť zaplatiť dohodnutú zmluvnú pokutu vo výške 100 €. Dňom 02.10.2011 sa žalovaná dostala do omeškania, čomu korešponduje nárok žalobkyne na zaplataenie 9,50 % ročného úroku z omeškania zo sumy 100 € od 02.10.2011 až do zaplataenia. Žalovaná mala splátku vo výške 250 € za mesiac február 2011 uhradiť do 28.2.2011. Termín splatnosti nedodrжала a preto dňa 01.03.2011 žalovanej vznikla povinnosť zaplatiť dohodnutú zmluvnú pokutu vo výške 100 €. Dňom 02.03.2011 sa žalovaná dostala do omeškania, čomu korešponduje nárok žalobkyne na zaplataenie 9 % ročného úroku z omeškania zo sumy 100 € od 02.03.2011 až do zaplataenia. Žalovaná mala splátku vo výške 250 € za mesiac január 2011 uhradiť do 31.1.2011. Termín splatnosti nedodrжала a preto dňa 01.02.2011 žalovanej vznikla povinnosť zaplatiť dohodnutú zmluvnú pokutu vo výške 100 €. Dňom 02.02.2011 sa žalovaná dostala do omeškania, čomu korešponduje nárok žalobkyne na zaplataenie 9 % ročného úroku z omeškania zo sumy 100 € od 02.02.2011 až do zaplataenia. Žalovaná mala splátku vo výške 250 € za mesiac marec 2011 uhradiť do 31.3.2011. Termín splatnosti nedodrжала a preto dňa 01.04.2011 žalovanej vznikla povinnosť zaplatiť dohodnutú zmluvnú pokutu vo výške 100 €. Dňom 02.04.2011 sa žalovaná dostala do omeškania, čomu korešponduje nárok žalobkyne na zaplataenie 9 % ročného úroku z omeškania zo sumy 100 € od 02.04.2011 až do zaplataenia.

22. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškание s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, pričom výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis, ktorým je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (účinný do 31.03.2013), pričom v § 3 ods. 1 sa uvádza, že výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného záväzku. Žalovaná sa dostala s plnením peňažného záväzku - zmluvnej pokuty do omeškania ku dňu 02.11.2010 kedy základná úroková sadzba ECB predstavovala 1 % + 8 percentuálnych bodov, čo zodpovedá nároku žalobkyne na 9 % ročný úrok z omeškania. Žalovaná sa dostala s plnením peňažného záväzku - zmluvnej pokuty do omeškania ku dňu 02.10.2011, kedy základná úroková sadzba ECB predstavovala 1,5 % + 8 percentuálnych bodov, čo zodpovedá nároku žalobkyne na 9,5 % ročný úrok z omeškania. Žalovaná sa dostala s plnením peňažného záväzku - zmluvnej pokuty do omeškania ku dňu 02.03.2011, 02.02.2011 a 02.04.2011, kedy základná úroková sadzba ECB predstavovala 1 % + 8 percentuálnych bodov, čo zodpovedá nároku žalobkyne na 9 % ročný úrok z omeškania.

23. Krajský súd v Nitre ako odvolací uznesením pod č.k. 6Co/56/2020-185 zo dňa 26.4.2021 rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 22.01.2020 na základe odvolania žalovanej zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd poukázal na jednej strane na to, že Krajský súd v Nitre vo svojom rozhodnutí pod sp. zn. 7Co/341/2017 konštatoval, že zmluvná pokuta vo výške 40 % z dlžnej splátky (250 €) je plne akceptovateľná a nemožno takéto dojednanie považovať za neprimerané, naproti tomu v rozsudku Krajského súdu v Nitre pod sp. zn. 5Co/765/2016 krajský súd konštatoval, že zmluvná pokuta, ktorá predstavovala 34 % z dlžnej sumy bola neprimerane vysoká a takéto dojednanie je v rozpore s dobrými mravmi. Posúdenie otázky, či konkrétne zmluvné dojednanie (o zmluvnej pokute) je v rozpore s dobrými mravmi je síce právnou otázkou, jej riešenie však treba posudzovať s ohľadom na skutkové okolnosti tej ktorej veci. V uznesení odvolací súd poukázal na niekoľko rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, z ktorých zreteľne vyplýva, že závery o primeranosti či neprimeranosti výšky zmluvnej pokuty možno len veľmi obtiažne zovšeobecniť a v tejto oblasti vydané viaceré súdne rozhodnutia môžu byť len určitým vodítkom pri rozhodovaní súdu v inej konkrétnymi okolnosťami determinovanej veci. Pri skúmaní platnosti dojednania o zmluvnej pokute z hľadiska dobrých mravov je nutné uvážiť aj funkcie zmluvnej pokuty (funkciu preventívnu, uhradzovaciu a sankčnú). V súvislosti s výškou zmluvnej pokuty je ďalej potrebné, aby pokuta zahŕňala všetky škody, ktoré možno rozumne v danom konkrétnosťou s porušením určitej povinnosti očakávať, musí byť dostatočnou, nie však premrštenou výškou. Možno tak uzavrieť, že pri posudzovaní primeranosti dojednanej výšky zmluvnej pokuty je treba prihliadnuť k celkovým okolnostiam úkonu, jeho pohnútkam a účelu, ktorý sledoval. V úvahu je treba taktiež vziať výšku úrokov z omeškania, ktoré tiež predstavujú sankciu za porušenie povinnosti i výšku zabezpečenej čiastky, z ktorej možno taktiež usúdiť na neprimeranosť zmluvnej pokuty s ohľadom na vzájomný pomer pôvodnej a sankčnej povinnosti.

23.1. Odvolací súd v tejto súvislosti tiež poukázal na to, že z činnosti súdu je zrejmé, že toto nie sú jedinú mesiace, za ktoré žalobkyňa požaduje zmluvnú pokutu a túto požaduje samostatnými žalobami, ako aj v rámci každej žaloby žiada okrem zmluvnej pokuty aj úroky z omeškania a tiež trovy konania a to návrhom na vydanie platobného rozkazu. Rovnako tak z rozhodovacej činnosti súdu je zrejmé, že žalobkyňa na základe vyššie uvedenej zmluvy si uplatňuje aj ďalšie nároky samostatne, t. j. nielen splátky jednotlivo, ale aj úroky z omeškania jednotlivo za mesiace. Preto s poukazom na uvedené bude potrebné v ďalšom konaní hodnotiť toto konanie žalobkyne, či je možné takémuto konaniu poskytnúť ochranu a to aj s poukazom, či zmluvná pokuta, ktorá bola dojednaná je neprimerane vysoká. V ďalšom konaní bude súd prvej inštancie postupovať v zmysle vyššie naznačenom právnom názore.

24. Súd prvej inštancie vec opätovne prejednal. Strany sporu prostredníctvom svojich právnych zástupcov zotrvali na svojich doterajších vyjadreniach. Žalobkyňa navrhla žalobe opätovne vyhovieť, pričom poukazovala na rozsudky Okresného súdu Levice i Krajského súdu v Nitre, ktorými bolo rozhodnuté o totožných veciach na tom istom skutkovo základe tak, že súd žalobe vyhovel a z dôvodu právnej istoty by nemal súd rozhodnúť inak. Na druhej strane žalovaná žiadala žaloby zamietnuť a taktiež poukazovala na rozsudky Okresného súdu Levice i Krajského súdu v Nitre, ktorými boli žaloby žalobkyne zamietnuté. Samozrejme z dôvodu právnej istoty by totožné veci nemali byť rozhodované inak a súd nižšej inštancie je viazaný právnym názorom súdu vyššej inštancie, najmä však je súd prvej inštancie bezpochyby viazaný právnym názorom odvolacieho súdu v konkrétnej veci, ktorú rozhoduje.

25. V prejednávanej veci odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie, čiže sa nestotožnil s jeho právnym názorom, pričom vo svojom uznesení výslovne poukázala na rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5Co/765/2016, v ktorom krajský súd konštatoval, že zmluvná pokuta vo výške 34 % z dlžnej sumy (teda nižšia ako v prejednávanej veci) je neprimerane vysoká a takéto dojednanie je v rozpore s dobrými mravmi. Taktiež odvolací súd poukázal na množstvo konaní vedených na tunajšom súde medzi sporovými stranami, v ktorých si žalobkyňa samostatne za jednotlivé mesiace uplatňuje zaplatenie nielen zmluvných pokút, ale i úrokov z omeškania a splátok pôžičky, t.j. všetko za ten ktorý mesiac osobitne v samostatných konaniach. Preto s poukazom na uvedené je podľa odvolacieho súdu potrebné hodnotiť toto konanie žalobkyne, či je možné takému konaniu poskytnúť ochranu aj s poukazom na neprimerane vysokú zmluvnú pokutu.

26. K argumentácii žalobkyne, že rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5Co/765/2016 je založený na inom skutkovom základe, súd uvádza, že síce osoby žalobcov sú rozdielne (ale s rovnakou právnou zástupkyňou), avšak konania sú vedené proti totožnej žalovanej, takmer totožné sú aj obsahovo a pôvodní žalobcovia sú v priateľskom pomere.

27. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, súd prvej inštancie posúdil dojednanú zmluvnú pokutu, ktorej výška (100 €) predstavuje 40 % z dlžnej splátky (250 €) ako neprimerane vysokú, dojednanú v rozpore s dobrými mravmi. Za nesúladne s dobrými mravmi súd považuje tiež konanie žalobkyne, ktorá si v desiatkach samostatných konaní uplatňuje samostatne nielen zmluvné pokuty za jednotlivé mesiace, ale aj splátky pôžičky jednotlivo za konkrétne mesiace a dokonca úroky z omeškania jednotlivo za konkrétne mesiace. Každé súdne konanie si pritom vyžaduje trovy konania minimálne na súdnom poplatku za začatie konania. I keď sa žalobkyňa domáha zaplatenia dlžnej sumy od žalovanej, nie je možné jej postup hodnotiť za súladný s dobrými mravmi, pretože si jednotlivé zmluvné nároky uplatňuje samostatne bez toho, aby sa súbežne domáhala zaplatenia istiny s príslušenstvom, čím by aj súdu umožnila zaoberať sa vecou riadne a hospodárne. Nič na tom nemení ani fakt, že následne žalobkyňa navrhovala jednotlivé veci spojiť na spoločné konanie. Hodnotiac takýto postup žalobkyne, množstvo súdnych konaní a tiež neprimerane vysokú zmluvnú pokutu súd dospel k záveru, že takýto výkon práva nemôže požívať ochranu, nakoľko neúmerne navyšuje trovy konania, úmyslom je majetkovo poškodiť žalovanú, je nehospodárny a ako taký spôsob domáhania sa svojho práva šikanóznym, v dôsledku čoho mu nemožno poskytnúť ochranu a je nutné žalobu zamietnuť.

28. Podľa § 255 ods.1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

29. Keďže žalovaná mala vo veci plný úspech, súd jej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Levice písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.